

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2020. gada 16. aprīlī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Vecpilsētas celtnes un būves” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 65/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma 464. panta pirmo daļu, ciktāl tā neparedz tiesības pieteikt noraidījumu senatoru kolēģijas sastāvam, (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam un attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju par spēkā neesošu no pieņemšanas brīža.

2. Civilprocesa likuma 464. panta pirmā daļa nosaka:

“Lai izlemtu jautājumu par kasācijas tiesvedības ierosināšanu, kasācijas sūdzības, pretsūdzības un protestus pēc šā likuma 460. panta pirmajā daļā un 463. panta trešajā daļā noteikto paskaidrojumu iesniegšanas termiņa izbeigšanās izskata Augstākās tiesas rīcības sēdē departamenta priekšsēdētāja noteiktā kārtībā izveidota tiesnešu kolēģija triju tiesnešu sastāvā.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā tiesas pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, izskatot pieteikumu, Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Pieteikuma iesniedzēja jau ir vērsusies Satversmes tiesā ar pieteikumu Nr. 24/2020. Pieteikuma iesniedzēja šajā pieteikumā lūdza tiesu atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Satversmes tiesas 1. kolēģija 2020. gada 3. martā pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu pēc šī pieteikuma.

Kolēģijas 2020. gada 3. marta lēmumā tika konstatēts, ka pieteikumā Nr. 24/2020 nav sniegts juridiskais pamatojums apstrīdētās normas neatbilstībai augstāka juridiska spēka tiesību normai atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam.

Izskatāmajā pieteikumā ir norādīti apsvērumi, kāpēc likumdevēja izraudzītie līdzekļi varētu nesasniegt personas pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķi, kāpēc leģitīmo mērķi varētu sasniegt ar vienlīdz efektīviem indivīda tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, kā arī kāpēc labums, ko no apstrīdētajā normā ietvertā pamattiesību ierobežojuma iegūst sabiedrība, nebūtu lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu.

Tādējādi pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, un Satversmes tiesas kolēģijai no jauna ir jāpārbauda tā atbilstība Satversmes tiesas likuma prasībām.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējai nav bijusi iespēja pieteikt noraidījumu senatoru kolēģijas tiesnešiem, kas 2019. gada 5. decembrī pieņēma rīcības sēdes lēmumu lietā Nr. SKC-1056/2019, jo apstrīdētā norma šādu iespēju neparedz. Tādējādi tiekot aizskartas tās pamattiesības, kas izriet no Satversmes 92. panta pirmā teikuma.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību tikai tad, ja tā ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Senāta 2019. gada 5. decembra rīcības sēdes lēmums, ar kuru atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību pēc Pieteikuma iesniedzējas kasācijas sūdzības, nav pārsūdzams. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējai nav iespēju aizstāvēt savas pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrajam teikumam, ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš pieteikuma iesniegšanai skaitāms no dienas, kad tika pieņemts un stājās spēkā minētais Senāta rīcības sēdes lēmums, proti, no 2019. gada 5. decembra. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2020. gada 27. martā. Tātad termiņš pieteikuma iesniegšanai ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtais daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

8. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 92. panta pirmajam teikumam. Tam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Civilprocesa likuma 464. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Vecpilsētas celtnes un būves” pieteikuma (pieteikums Nr. 65/2020).

2. Atzīt, ka nav nepieciešams uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – iesniegt atbildes rakstu, jo Satversmes tiesā ir ierosināta lieta Nr. 2019-23-01 „Par Civilprocesa likuma 464. panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” un Saeima jau ir iesniegusi Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš